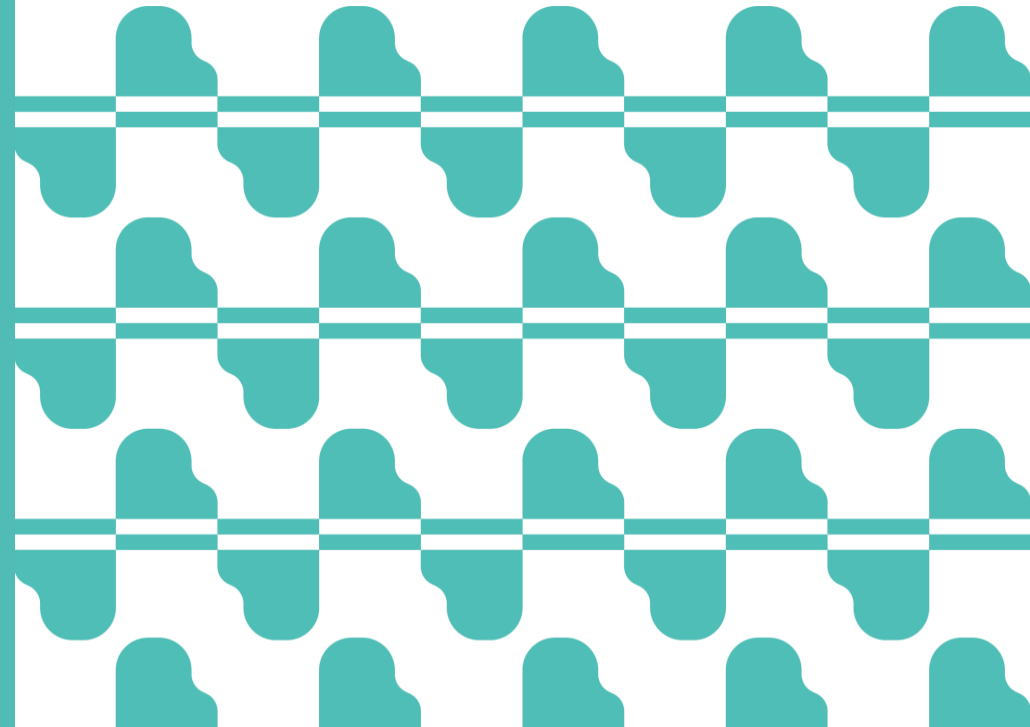

Linjaukset kotoutumisen edistämistä Järvenpäässä ja Keski-Uudenmaan kotoutumisohjelman

Hyvinvointilautakunta 23.10.2024

Kotoutumista edistävät toimenpiteiden ja palvelujen suunnittelu

- Lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) astuttua voimaan vuoden 2025 alusta kunnan tehtävänä on järjestää kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja osana kunnan kotoutumishjelmaa sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina. Kunnan on laadittava kotoutumishjelmasta asiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa. Asiakirja on kotoutumislain mukaisten korvausten edellytys. Kotoutumishjelma on kotoutujalle tarjottava palvelukokonaisuus ja sen lisäksi voidaan suunnitella muuta kotouttavaa palvelua osana kunnan toimintaa.
- **Keski-Uudenmaalle laaditaan alueellinen kotoutumishjelma** kuvaamaan palveluja, jotka toteutuvat yhteistyönä tai rinnakkain kunnan, työllisyysalueen, hyvinvointialueen ja oppilaitosten kesken. Keski-Uudenmaan alueellisen kotoutumishjelman hyväksyy hyvinvointilautakunta/ työllisyysalueen johtokunta.
- Alueellisen kotoutumishjelman **lisäksi kunnat laativat kuntakohtaisia asiakirjoja tai suunnittelevat kotoutumista tukevia toimenpiteitä osaksi muuta ohjelmatyötä. Järvenpään kuntakohtainen asiakirja on kotoutumisen edistämisen linjaukset Järvenpäässä.** Linjaukset hyväksyy hyvinvointilautakunta, sillä se vastaa kaupungin työllisyys- ja kotoutumispolitiikasta siltä osin kuin toimivalta ei kuulu työllisyysalueen johtokunnalle. Kotoutumisen edistämisen linjausten mukaisesti kotoutumista tukevat tavoitteet asetetaan osana Järvenpään kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.
- Hyvinvointilautakunta käsittelee kotoutumisen edistämisen linjauksia ja Keski-Uudenmaan kotoutumishjelmaa iltakouluissa 19.9.2024 sekä 9.10, johon kutsu on esitetty myös vaikuttamistoimielimille. Valtuustoinfo 7.10.2024. Päätös asiasta tehdään hyvinvointilautakunnassa 23.10.2024.

Keskeisimmät kotoutumista edistävät palvelut

KUNNAN PERUSPALVELUT

Kotoutumista edistetään kunnissa laajasti peruspalveluissa. Maahanmuuttaneet tarvitsevat muiden kuntalaisten tavoin muun muassa varhaiskasvatus-, koulutus-, kulttuuri-, liikunta-, vapaa-aika-, nuoriso- ja elinkeinopalveluita.

OHJAUS- JA NEUVONTAPALVELUT

Kunnan tulee tarjota yleistä ohjausta ja neuvontaa kaikille maahanmuuttaneille riippumatta maahanmuuton syystä ja maassaolon kestosta. Kunnan vastuulla on huolehtia, että alueella on saatavilla tarvittavia palveluita, joissa maahanmuuttaneet voivat saada henkilökohtaista ohjausta ja neuvontaa. Tätä ohjausta ja neuvontaa voi tarjota joko kunta itse tai palveluntuottaja. Lisäksi kunnan on tarvittaessa annettava tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, palveluista, koulutusjärjestelmästä, työelämästä sekä maahanmuuttaneen oikeuksista ja velvollisuuksista Suomessa.

OSAAMISEN JA KOTOUTUMISEN PALVELUTARPEEN ARVIOINTI

Aiemmin tätä kutsuttiin alkukartoitukseksi. Osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään esimerkiksi maahan muuttaneen tavoitteet ja toiveet, aikaisempi koulutus, työhistoria, kielitaito ja työkyky. Lisäksi arvioidaan kotoutumista edistävien palveluiden tarpeet.

KOTOUTUMISSUUNNITELMA

Kotoutumissuunnitelma on yksilöllinen suunnitelma kotoutumisen edistämiseksi. Kunta tekee suunnitelman yhdessä maahanmuuttaneen kanssa. Suunnitelmaan kirjataan esimerkiksi kotoutumisen ja työllistymisen tavoitteet, palvelut ja palveluihin osallistuminen. Tavoite on nopeuttaa kotoutumista ja työllistymistä. HUOM! Kotoutumissuunnitelman enimmäiskesto lyhenee kolmesta kahteen vuoteen. Enimmäiskesto voidaan pidentää erityisten tarpeiden vuoksi.

MONIKIELINEN YHTEISKUNTAORIENTAATIO

Koulutus, joka järjestetään kotoutuja-asiakkaan omalla tai hyvin tuntemalla kielellä. Sisältää tietoa suomalaisesta yhteiskunnasta, Suomessa asumisesta, elämisestä ja työskentelemisestä. Yhteiskuntaorientaatio vahvistaa maahan muuttaneen ymmärrystä suomalaisesta yhteiskunnasta sekä omista oikeuksista ja velvollisuuksista.

KOTOUTUMISKOULUTUS

Kotoutumiskoulutus on koulutus, joka sisältää esimerkiksi suomen tai ruotsin kielen opetusta, ammatillista valmennusta, aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamista sekä palvelu- ja uraohjausta. Se sisältää myös muuta opetusta, joka edistää yhteiskunnallisia ja kulttuurisia taitoja sekä työllistymistä ja jatkokouluttautumista. Kotoutumiskoulutuksen osana täytyy järjestää myös työssäoppimisjakso tai muuta työ- ja toimintakykyä tukevaa toimintaa. Kotoutumiskoulutuksen osana on järjestettävä suomen tai ruotsin kielitaidon päättöttestaus

Nämä, lukuun ottamatta kunnan peruspalveluja, kuvataan Keski-Uudenmaan kotoutumisohjelmassa

Muita keskeisiä kotoutumista edistäviä palveluita

Esimerkiksi

- muut suomen tai ruotsin kielen opinnot, luku- ja kirjoitustaidon opetus
- työelämävalmiuksia, työllistymistä ja ammatillista osaamista kehittävät koulutukset sekä
- hyvinvointia,
- osallisuutta ja
- hyviä väestösuhteita edistävät palvelut.

Muiden keskeisten kotoutumista edistävien palvelujen suunnittelu otetaan Järvenpäässä osaksi hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.

Järvenpään linjaukset kotoutumisen edistämisestä

Kotoutumista edistävälle työlle on asettava vähintään **tavoitteet, toimenpiteet, yhteistyö ja seuranta** kunnan järjestämisvastuulla olevissa palveluissa.

1. Asiakkaalle tarjottava kotoutumishjelma palvelukokonaisuus kuvataan alueellisessa Keski-Uudenmaan kotoutumishjelma-asiakirjassa.
2. Kotoutumisen edistäminen ja palveluiden suunnittelu kytketään Järvenpäässä vahvasti kaupungin strategiseen suunnitteluun ja ohjelmatyöhön. Maahanmuuttajien hyvinvointia, turvallisuutta, terveyttä ja osallisuutta edistävät tavoitteet ja mittarit asetetaan osana Järvenpään kaupungin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmaa.
3. Kotoutumisen tavoitteista johdetut toimenpiteet asetetaan ja raportoidaan osana palvelualueiden ja konsernipalveluiden käyttösuunnitelmia, kuten muutkin hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman toimenpiteet.
4. Peruspalvelujen toimenpiteillä varmistetaan, että maahanmuuttanut pystyy asioimaan ja osallistumaan palveluissa kuten muutkin kuntalaiset.
5. Kohdennettuja, esimerkiksi eri ikäisille, suunnattuja kielen ja kulttuuriin oppimiseen liittyviä toimenpiteitä, suunnitellaan tarvelähtöisesti.
6. Kaupungin, vaikuttamistoimielinten, järjestöjen, yhdistysten ja yhteisötoiminnan yhteistyöllä edistetään osallisuutta, ennalta ehkäistään rasismia sekä edistetään hyviä väestösuhteita.
7. Osana kaupungin riskien arviointiprosessia tarkastellaan maahanmuuttokysymykset.

Keski-Uudenmaan kotoutumisohjelman mukaiset työryhmät

Kotoutumisen ja maahanmuuton edistämisen yhteistyöryhmä

Maahanmuuton kokonaiskuvaa ja kotoutumisohjelman toteutumista seuraa maahanmuuton ja kotoutumisen edistämisen yhteistyöryhmä (48 §).

Keski-Uudenmaan kotoutumisen ja maahanmuuton edistämisen yhteistyöryhmään nimeävät edustajansa alueen kunnat, Keski-Uudenmaan työllisyysalue sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialue. Ryhmä toimii ohjausryhmän roolissa ja voi laajentaa kokoonpanoaan käsiteltävien asioiden pohjalta. Ryhmän puheenjohtajakuntana ohjelmakauden ajan Järvenpään kaupunki. Varapuheenjohtaja kuntana on Tuusula. Ryhmä kokoontuu vähintään 2 kertaa vuodessa.

Yhteistyöryhmä

- johtaa alueellista kotoutumisen edistämisen suunnittelua, kehittämistä ja toimeenpanoa,
- johtaa kotoutumisen edistämisen yhteensovittamista eri viranomaisten suunnittelua ja
- edistää yhdenvertaisuutta ja hyviä väestösuhteita alueellisella tasolla,
- käsittelee vuosittain ohjelmaraportin ja esittelee sen Keski-Uudenmaan kotoutumisohjelman hyväksyneille päättäjätahoille sekä toimittaa Uudenmaan ELY:n raportoivat tiedot.

Kotoutumisen ja maahanmuuton koordinaatiotyöryhmä

Kotoutumisen ja maahanmuuton koordinaatiotyöryhmä vastaa ohjelman operatiivisesta yhteistyöstä ohjelman eri osa-alueiden osalta, tilastojen seurannasta sekä raporttien kokoamisesta. Ryhmään nimetään kuntien kotoutumistyön koordinaatiosta vastaavat henkilöt, työllisyysalueen ja hyvinvointialueen edustajat. Ryhmän kokoonpanoa laajennetaan käsiteltävien asioiden pohjalta esimerkiksi oppilaitos- ja järjestöyhteistyön osalta. Ryhmän puheenjohtajana toimii Tuusula. Varapuheenjohtajana Nurmijärvi.

Koordinaatioryhmä

- seuraa ohjelman palvelukokonaisuuksien toteutumista,
- kehittää ohjelman palvelukokonaisuuksia toimintaympäristön muuttuessa,
- koordinoi lain kotoutumisen edistämisen 2 § 3 ja 4 momentissa tarkoitettujen henkilöiden vastaanoton toimeenpanoa.

Päätösehdotus

Lain kotoutumisen edistämisestä (681/2023) astuttua voimaan vuoden 2025 alusta kunnan tehtävänä on järjestää kotoutumista edistäviä toimenpiteitä ja palveluja osana kunnan kotoutumishjelmaa sekä muina kotoutumista edistävinä palveluina. Kunnan on laadittava kotoutumishjelmasta asiakirja, jossa kuvataan kotoutumisen alkuvaiheen palvelut, palveluiden vastuutahot sekä palveluihin liittyvä yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvointilautakunta päättää hyväksyä

1. Linjaukset kotoutumisen edistämisestä Järvenpäässä
2. Keski-Uudenmaan kotoutumishjelma - asiakirja
3. Nimetä Keski-Uudenmaan kotoutumishjelma-asiakirjassa esitettyyn Kotoutumisen ja maahanmuuton yhteistyöryhmään palvelualuejohtaja Kristiina Sootsin
4. Nimetä Keski-Uudenmaan kotoutumishjelma-asiakirjassa esitettyyn Kotoutumisen ja maahanmuuton koordinaatioryhmään erityisasiantuntija Arja Loima

Päätös: